

Guía docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Orientación ocupacional	Código	652G03021	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	1º cuatrimestre	Tercero	Obligatoria	6
Idioma	Gallego			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinador/a	Arza Arza, Neves	Correo electrónico	neves.arza@udc.es	
Profesorado	Arza Arza, Neves	Correo electrónico	neves.arza@udc.es	
Web				
Descripción general	A orientación ocupacional, tamén chamada orientación laboral e orientación para o emprego, ten como destinatarias as persoas desempregadas, especialmente as que están nunha situación de vulnerabilidade ou exclusión social. A súa finalidade é a adquisición e/ou mellora dalgúns dos factores persoais implicados na inserción laboral. A orientación ocupacional vincúlase ó desenvolvemento da empregabilidade. A orientación laboral é un dos ámbitos profesionais do/a educador/a social que goza de recoñecemento institucional.			

Competencias del título	
Código	Competencias del título
A1	Conocer los campos de la educación social y reconocer nuevos ámbitos emergentes.
A2	Comprender los supuestos y fundamentos históricos, pedagógicos, psicológicos y sociológicos de la acción socioeducativa y sus ámbitos de actuación, valorando sus implicaciones.
A3	Analizar las políticas de bienestar social y la legislación que sustentan los procesos de acción socioeducativa.
A5	Identificar y analizar los factores contextuales que afectan a los procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos y técnicas para la planificación y evaluación de programas y servicios.
A8	Detectar factores de vulnerabilidad, de exclusión y de discriminación social que dificulten la inclusión social, escolar y laboral de personas y colectivos.
A9	Diseñar y desarrollar proyectos, programas y servicios en los diferentes campos de intervención profesional promoviendo la participación y el desarrollo comunitario.
A14	Identificar y emitir juicios razonados sobre problemas socioeducativos para mejorar la práctica profesional.
A21	Diseñar e implementar procesos de evaluación de programas y estrategias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar y transmitir críticamente la información.
B4	Diseñar e impulsar espacios socioeducativos en contextos de diversidad atendiendo a la igualdad de género, a la equidad y respeto a los derechos humanos, favoreciendo el empoderamiento de las personas y colectivos ubicados en situaciones de desventaja social.
B6	Adquirir y dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas y propuestas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados de aprendizaje	
Resultados de aprendizaje	Competencias del título

Caracteriza-lo desenvolvemento institucional da orientación ocupacional e comprender e valorar a súa inclusión nas políticas de emprego, nos plans e accións para a igualdade e para a inclusión social.	A1 A3		
Analiza-lo perfil profesional dos profesionais da orientación ocupacional, identificar as competencias necesarias para o seu desempeño e valorar a importancia e necesidade de formación ó longo da vida.	A1		C7
Identificar o mercado profesional do/a educador/a social no campo da orientación e formación profesional	A1		
Adquirir coñecementos, destrezas e actitudes para a propia inserción profesional			C7
Comprender as implicacións dos cambios producidos no mercado laboral na concepción e praxe da orientación profesional e nos procesos de exclusión laboral.	A5		C4
Adquirir unha actitude reflexiva, crítica e transformadora ante ás problemáticas que atende a orientación ocupacional, analizando e valorando as súas achegas e as súas limitacións na consecución dun emprego e na promoción da xutiza social.	A14		C4
Comprende-la terminoloxía específica e usala axeitadamente		B6	C1
Analiza-las bases teóricas da orientación ocupacional e comprender as implicacións para a súa praxe	A2		
Analizar e deseñar intervencións para a inserción laboral con enfoque de xénero.	A3 A6 A9 A21	B1 B4	
Buscar, seleccionar e almacenar recursos para a praxe da orientación ocupacional utilizando as tecnoloxías dixitais.			C3
Adquirir actitudes e destrezas de indagación que posibiliten o estudo independente e a formación permanente.			C3 C7
Caracterizar os colectivos en situación de vulnerabilidade e exclusión laboral en relación cos factores ou barreiras que obstaculizan a inserción laboral e valorar as súas implicacións para a acción socioeducativa no ámbito laboral.	A8	B1	C4
Identificar e valora-los posibles usos das tecnoloxías dixitais para as persoas que buscan emprego e para os profesionais da orientación laboral, así como comprender e necesidade de ser profesionais competentes dixitalmente e de promover a competencia dixital entre as persoas destinatarias da orientación ocupacional.	A2		C3

Contenidos	
Tema	Subtema
Tema 1. Mercado laboral e formación profesional	1. Mercado laboral 1.1.- Indicadores e fontes para o estudo do Mercado Laboral e da exclusión social 1.2. A situación de desigualdade das mulleres no mercado laboral e mulleres obxecto de discriminación múltiple 1.3. Cambios no emprego e na súa relación coa inclusión social 2. Formación profesional 2.1. Subsistemas, ordenación e oferta 2.2. Acreditación de competencias: finalidade e procedemento
TEMA 2. Delimitación conceptual e bases teóricas da orientación ocupacional	2.1. Orientación Profesional e Orientación Ocupacional: delimitación conceptual, relacións e aclaracións terminolóxicas 2.2. Factores que interveñen nos procesos de inserción e exclusión laboral. 2.3. Modelos de intervención en orientación profesional 2.4. Itinerarios personalizados de inserción e colectivos con especiais dificultades de inserción 3.2. A integración do enfoque de xénero na orientación ocupacional: finalidades e implicacións no deseño de programas e de itinerarios personalizados de inserción.

Tema 3. Áreas de intervención, integración das TICs e recursos para a praxe da OO	<p>3.1. Áreas de intervención: que son e cales son ?</p> <p>3.3. Internet e web 2.0: ámbitos de utilización na orientación ocupacional</p> <p>3.4. Recursos para a praxe da orientación ocupacional</p>
Tema 4. Desenvolvemento institucional, situación actual da orientación laboral e perfil profesional dos/as orientadores/as laborais.	<p>1.1. Principais acontecementos e tendencias no desenvolvemento institucional da OP</p> <p>1.2. A orientación laboral nas políticas de emprego, de igualdade e de inclusión social.</p> <p>1.3 Perfil profesional do/a orientador/a laboral</p> <p>1.4. A inserción laboral como ámbito profesional das/os educadoras/es sociais</p>

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Análisis de fontes documentales	A2 A3 A5 A8 C4	20	22	42
Presentación oral	C1	4	1	5
Prueba mixta	A2 A8 A9	2	10	12
Simulación	A3 A5 A8 A9 A14 A18 A21 B1 B4 B6 C3 C7	21	40	61
Prácticas a través de TIC	C3	1	2	3
Simulación	B4 B6	6	5	11
Sesión magistral	A1 A2	14	0	14
Atención personalizada		2	0	2

(*) Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análisis de fontes documentales	A análise de fontes documentais afonda nas dimensións teóricas e legais dalgunhas das temáticas do programa e no coñecemento de experiencias de inserción laboral. Na análise das fontes documentais hai unha parte de traballo individual, que se realiza fóra da aula, e unha parte de análise a nivel grupal que se realiza nas aulas interactivas. As fontes analizadas van ser utilizadas, principalmente, na elaboración da fundamentación teórica da actividade de simulación.
Presentación oral	Consiste na defensa e presentación da actividade de simulación
Prueba mixta	Está orientada á avaliación das aprendizaxes relacionadas co saber e saber facer. Consta de cinco preguntas, catro sobre os contidos teóricos e unha sobre a actividade de simulación.
Simulación	Consiste no deseño de actuacións para a inserción laboral requiridas nunha convocatoria pública simulada. Esta actividade realízase conxuntamente coa materia de Acción socioeducativa con minorías e colectivos vulnerables. Con esta metodoloxía promóvese unha aprendizaxe significativa, funcional, autónoma e colaborativa, así como a integración das aprendizaxes das dúas materias. Esta actividade realízase baixo a supervisión e seguimento das profesoras das dúas materias. É unha actividade grupal (mínimo de catro e máximo de seis persoas).
Prácticas a través de TIC	Trátase da construción dun marcador social para a recompilación de recursos para a praxe da orientación ocupacional e para obter información útil de cara a futura inserción profesional. É unha actividade grupal que se realiza ó longo do cuadrimestre.
Simulación	Trátase do desenvolvemento nas aulas interactivas dunha das actividades do programa de orientación ocupacional do PAS
Sesión magistral	O método expositivo vai ser utilizado para presentar, explicar e sintetizar os contidos de cada un dos temas do programa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Simulación	A atención personalizada ten como finalidades a supervisión e seguemento das actividades de solución de problemas e de simulación. Nesta última é obrigatoria a asistencia a tres sesións de titoría conxuntas coa materia de Acción socioeducativa con minorías e colectivas vulnerables.
------------	--

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Simulación	A3 A5 A8 A9 A14 A18 A21 B1 B4 B6 C3 C7	Actividade grupal. Consiste no deseño de actuacións para a inserción laboral requeridas nunha convocatoria pública simulada. Esta actividade realízase conxuntamente coa materia de Acción Socioeducativa con Minorías e Colectivos Vulnerables. A súa finalidade é promover a aprendizaxe autónoma e colaborativa baixo a tutela e seguimento da profesora. Criterios de avaliación: a) Integración na fundamentación teórica das temáticas abordadas na análise documental (xustificación no marco institucional (plans para a igualdade, de inclusión social, etc.) no que se inscribe o PAS, carácter estrutural da exclusión laboral, o por que, para que e como da integración da perspectiva de xénero, marco institucional no que se inscribe o PAS, factores que dificultan a inserción laboral en colectivos en situación de vulnerabilidade e exclusión social e presenza no colectivo ó que se destina o PAS e caracterización, fases e accións do IPI). b) Accións para a inserción laboral: cobertura en relación cos factores que están a obstaculizar a integración laboral, integración da perspectiva de xénero, formulación de obxectivos e contidos, coherencia entre obxectivos, metodoloxía, actividades e avaliación, sinerxia entre as accións e nivel de desenvolvemento das actividades. c) Aspectos formais: calidade lingüística, utilización da lingua galega, presentación (índice, paxinación, marxes, utilización das normas APA) d) capacidade de análise, síntese, integración e transmisión da información procedente das dúas materias.	35
Prueba mixta	A2 A8 A9	Integrará preguntas de resposta breve e de resolución de casos prácticos relacionados cos estudos de caso ou coa actividade de simulación.	45
Prácticas a través de TIC	C3	Con esta actividade desenvólvense competencias dixitais da área de información (buscar, seleccionar, etiquetar e almacenar). Trátase de crear un marcador social no que se recompilen recursos dixitais de interese para a futura inserción laboral do estudiantado e para a praxe da orientación ocupacional. Criterios de avaliación: cantidade de recursos incorporados, etiquetas de clasificación axeitadas e descrición dos recursos.	5
Simulación	B4 B6	Trátase de que o alumnado desenvolva nas aulas interactivas unha das actividades do programa de orientación que se elabore para o PAS. Criterios de avaliación: coherencia cos obxectivos, nivel e pautas para a súa realización e recursos específicos elaborados.	15

Observacións avaliación

Requisito para superar a materia Para superar a materia é imprescindible obter a metade da cualificación outorgada á proba mixta e á actividade de simulación.

Convocatoria de xullo Na

convocatoria de xullo só se valora a proba mixta que incrementa o seu valor até 10.

Avaliación das actividades grupais As actividades grupais van ser obxecto de autoavaliación e coavaliación. Os resultados desta última vai reflectirse na cualificación individual.

Actividades optativas Coa realización de

actividades optativas poden obterse até dous puntos. Para poder

realizar estas actividades o alumnado debe de comunicar, a máis tardar na última semana de setembro, as actividades que vai realizar.

As actividades optativas teñen como finalidade o coñecemento do

mercado profesional no ámbito da inserción laboral, o coñecemento das

opcións de formación o rematar os estudos de Educación Social e a reflexión sobre as competencias que posúe e as necesidades de formación.

Modalidade de avaliación para as persoas que non podan asistir as aulas As persoas que, por razóns debidamente acreditadas, non asistan ó 85% das aulas, poden acollerse a unha modalidade

de avaliación específica. Para optar esta modalidade hai que contactar coa profesora, a máis tardar o 18 de setembro ou cando se produza a circunstancia que impida a asistencia ás aulas, para concretar as actividades de avaliación e o proceso de

supervisión e seguimento. Neste caso, o alumnado, a maiores das actividades acordadas, ten que realizar un informe sobre as aprendizaxes e competencias desenvolvidas.

FALTA DE INTEGRIDADE ACADÉMICA Ausencia de citación de fontes As citas e referencias a calquera tipo de texto deben declararse, o uso de texto literal ou ideas doutros autores ou autoras parafraseadas sen

declarar a fonte supón o suspenso do traballo en aplicación do artigo

14.4 da Normativa académica de avaliacións, cualificacións e

reclamacións, aprobada polo Consello de Goberno do 19 de decembro de

2013, que establece "na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación

expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a,

poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade".

Os contidos incluídos nos traballos deben estar

referenciados ao longo do texto e no apartado de referencias usando as

normas APA 6ª edición. O texto literal debe declararse usando as normas

APA 6ª edición. No parafraseo deben figurar as fontes orixe das ideas

que se re-elaboran.

Plaxio

O plaxio en calquera das actividades da avaliación será motivo de suspenso.

Falsificar unha sinatura

Asinar na folia de asistencia por unha compañeira ou compañeiro ausente será penalizado coa perda de avaliación continua.

Copiar nos exames

O uso indebido de información durante os exames tamén será motivo de suspenso.

Básica	<ul style="list-style-type: none"> - Echeverría, Benito (coord) (2008). Orientación profesional. Barcelona: Editorial UOC - Manzano, Nuria (2011). Orientación laboral con jóvenes en riesgo de exclusión social. Madrid: Editorial Sanz y Torres - Mc Carthy, J. (2016). La orientación profesional y las habilidades para la gestión de la carrera. Una perspectiva internacional. España: Universidad Castilla La Mancha/ wolters Kluwer - Mc Carthy, J. (2016). la dimensión de servicio público de la orientación . España: Universidad Castilla La Mancha/ wolters Kluwer - Pérez Boulosa, A. (2009). Orientación para la inserción profesional: estrategias y recursos. Madrid: Biblioteca Nueva - Sánchez García, María Fe (2014). Estrategias para la inserción laboral y el autoempleo. Madrid: UNED - Sánchez García , Mª Fe (2014). Orientación inclusiva, diversidad y factores de riesgo. Madrid: UNED - Sanz, Clara e Manzanares, Asunción (2016). El modelo de orientación profesional en cuestión. Revisión de sus referentes teórico-prácticos. España: Universidad Castilla La Mancha/ wolters Kluwer - Sultana, Robert (2016). La movilización de los servicios de orientación profesional en torno a una agenda de justicia social: una prioridad para todos.. España: Universidad Castilla La Mancha/ wolters Kluwer - () . .
Complementaria	<p>Para cada tema recomendarse bibliografía e webgrafía específicas, diferenciando as que van ser obxecto de análise documental (de lectura obrigatoria) e a de afondamento.</p>

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Acción socioeducativa con minorías y colectivos vulnerables/652G03022

Métodos de evaluación de programas/652G03023

Orientación y políticas de empleo/652G03031

Asignaturas que continúan el temario

Orientación y políticas de empleo/652G03031

Otros comentarios

A materia optativa Orientación e políticas de emprego; aporta coñecementos; necesarios para traballar no ámbito da inserción laboral; medidas e políticas de emprego; caracterización do mercado laboral e; entramado institucional; europeo, estatal e galego con competencias; no ámbito do emprego e da formación. Esta materia ademais de aportar; coñecementos profesionais axuda; a; facer unha lectura comprensiva e crítica sobre; o mercado laboral; e sobre; as políticas que se; están aplicando e as súas; consecuencias; en termos de inequidade social ou de incremento das desigualdades sociais.

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías